

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

**від « 27 » листопада 2024 року № 01-01/37А -О.Д.
Директорка *Вікторія СИДОРЕНКО***

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«Методика викладання психології у закладах освіти»

Шифр за ОП	<u>ОК.9</u>
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність	<u>053 Психологія</u>
Освітня програма	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Рік навчання	<u>I, семестр 1, семестр 2</u>
Вид дисципліни	<u>професійна підготовка</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

Біла Церква 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання психології у закладах освіти» складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Автор-укладач робочої програми:

Торба Наталія Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 12 від 5 листопада 2024 р.)

Рекомендовано на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 4 від 22 листопада 2024 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 8 від 26 листопада 2024 р.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS –3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов’язкова
		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 053 Психологія	1
		Семестр
	Освітньо-професійна програма: «Психологія»	2
		Лекції
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	8
		Практичні заняття
		8
		Самостійна робота
		74
		Індивідуальні завдання
		Творчі практичні завдання
		Вид контролю – залік.

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить – 15 % : 85 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни дати студентам уявлення про особливості і принципи діяльності викладання психології, сформувати в них методичні уміння і навички, необхідні для викладання психології у закладах освіти.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей зазначених нижче:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах, співпрацювати з представниками інших споріднених професій, громадських організаціях з питань надання психологічної допомоги.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливої інформації із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, здійснювати реферування наукових джерел. обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.

РН10. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності, демонструвати соціальну відповідальність та свідому поведінку, сповідувати гуманістичні та демократичні цінності.

РН12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Викладацька діяльність у закладах освіти: її становлення, історія та розвиток

Етапи зародження становлення викладацької діяльності: до університетський і університетський. Розподілення педагогічної діяльності між суб'єктами навчального простору, диференціація освіти залежно від віку учнів, формування методологічних засад професійної педагогічної діяльності у навчальних закладах. Придбання класового та станового характеру у розвитку сучасних освітніх закладах.

Історія викладання психології на наших теренах. Початок викладання психології на наших теренах у XVIII ст. Києво-Могилянська академія. Викладання філософії, логіки і психології як окремих від теології предметів: І. Гизель (XVII ст.), С. Яворський, Г. Кониський, Ф. Прокопович (XVIII ст.). Сучасний етап розвитку викладацької діяльності у вітчизняних навчальних закладах.

Студент як особлива соціальна категорія. Студентство як поняття та

явище. Навчальна діяльність студента та її етапи. Неуспішність та успішність засвоєння навчального матеріалу студентами. Якість знань. Зворотній зв'язок у освітньому процесі. Основні етапи професійної підготовки студентів-психологів в умовах вищого навчального закладу.

Тема 2. Загальні питання методики викладання психології. Удосконалення змісту навчальних дисциплін в контексті методики їх викладання

Методика викладання психології в системі психологічного знання. Методика викладання психології як навчальної дисципліни, її мета та завдання. Зміст навчання психології. Особливості та принципи викладання психології. Методи, форми та засоби навчання. Вимоги до викладача психології навчального закладу. Психологія та педагогіка як галузь наукового дослідження.

Компоненти змісту освіти в контексті методики їх засвоєння Дидактичні вимоги до формування змісту навчальних дисциплін Критерії відбору змісту навчальних занять. Опора на ідеї Я. А. Коменського при організації засвоєння змісту освіти. Шляхи удосконалення змісту освіти.

Тема 3. Сучасні педагогічні технології викладання психології у освітніх закладах

Порівняння понять «методика» та «педагогічної технологія». Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання. Сучасні педагогічні підходи до навчання. Сучасні психологічно орієнтовані моделі освіти. Особистісно орієнтовані моделі освіти у сучасних закладах.. Особливості модульних технологій – застосування методу згорнутих інформаційних структур. Технологія проблемного навчання. Технологія модульного навчання. Інформаційні технології навчання. Технології ігрового навчання. Технологія знаково-контекстного навчання. Технологія особистісно-орієнтованого навчання. Технологія дистанційного навчання.

Тема 4. Педагогічної майстерності викладача психології

Професійна компетентність педагога: педагогічна діяльність, особистість педагога. Принципи і функції педагогічної діяльності. Педагогічна майстерність та її структура. Професійно-особистісні характеристики викладача психології як елемента педагогічної системи. Проблема ефективності педагогічного спілкування.

4. Структура курсу та форма контролю знань

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				Балів (max)
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СР	
Змістовний модуль 1 «Методика викладання психології у закладах освіти»							
	Лекція №1	Викладацька діяльність у закладах освіти: її становлення, історія та розвиток	2				10
	Самостійна робота № 1	З історії викладання психології				15	8
	Лекція № 2-	Загальні питання методики викладання психології. Удосконалення змісту навчальних дисциплін в контексті методики їх викладання.	2				4
	Практичне заняття № 2	Методика викладання психології в системі психологічних знань			2		5
	Самостійна робота № 2	Методика викладання психології та удосконалення змісту дисциплін у освітньому процесі.				15	4
	Лекція № 3	Сучасні педагогічні технології викладання психології у освітніх закладах	2				6
	Практичне заняття № 3	Застосування педагогічних технологій при викладанні психології			4		10
	Самостійна робота № 3	Педагогічні технології в роботі викладача психології				15	8
	Лекція № 4	Педагогічна майстерність викладача психології.	2				6
	Практичне заняття № 4	Професійна майстерність педагога закладу освіти			2	14	8
	Самостійна робота № 4	Педагогічна майстерність викладача психології, творчий підхід як складова педагогічної майстерності				29	6

<i>Всього за змістовний модуль 1 – 90 год.</i>	8	-	8	74	100
<i>Екзамен</i>					
<i>Залік</i>					25
<i>Всього з навчальної дисципліни –90 год.</i>					

5 Теми і зміст лекцій

Тема 1. Викладацька діяльність у закладах освіти: її становлення, історія та розвиток.

1. Етапи зародження становлення викладацької діяльності: до університетський і університетський.
2. Розподілення педагогічної діяльності між суб'єктами навчального простору, диференціація освіти залежно від віку учнів, формування методологічних засад професійної педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах.
3. Історія викладання психології на наших теренах. Початок викладання психології на наших теренах у XVIII ст. Києво- Могилянська академія.
4. Викладанню філософії, логіки і психології як окремих від теології предметів: І. Гізель (XVII ст.), С. Яворський, Г. Кониськи, Ф. Прокопович (XVIII ст.).
5. Сучасний етап розвитку викладацької діяльності у вітчизняних освітніх закладах

Тема 2. Загальні питання методики викладання психології. Удосконалення змісту навчальних дисциплін в контексті методики їх викладання.

1. Методика викладання психології в системі психологічного знання.
2. Методика викладання психології як навчальної дисципліни, її мета та завдання. Зміст навчання психології.
3. Особливості та принципи викладання психології. Методи, форми та засоби навчання.
4. Вимоги до викладача психології освітнього закладу. Психологія та педагогіка як галузь наукового дослідження.
5. Компоненти змісту освіти в контексті методики їх засвоєння
6. Дидактичні вимоги до формування змісту навчальних дисциплін
7. Критерії відбору змісту навчальних занять. Опора на ідеї Я.А. Каменського при організації засвоєння змісту освіти. Шляхи удосконалення змісту освіти.

Тема 3. Сучасні педагогічні технології викладання психології у освітніх закладах.

1. Порівняння понять «методика» та «педагогічної технологія». Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання. Сучасні педагогічні підходи до навчання.
2. Сучасні психологічно орієнтовані моделі освіти.
3. Особистісно орієнтовані моделі освіти. Особливості модульних технологій – застосування методу згорнутих інформаційних структур.
4. Технологія проблемного навчання. Технологія модульного навчання.
5. Інформаційні технології навчання. Технології ігрового навчання.
6. Технологія знаково-контекстного навчання. Технологія особистісно- орієнтованого навчання. Технологія дистанційного навчання.

Тема 4. Педагогічної майстерності викладача психології.

1. Професійна компетентність педагога: педагогічна діяльність, особистість педагога.
2. Принципи і функції педагогічної діяльності.
3. Педагогічна майстерність та її структура.
4. Професійно-особистісні характеристики викладача психології як елемента педагогічної системи.
5. Проблема ефективності педагогічного спілкування

6 Теми та зміст семінарських/ практичних

Тема №2. Методика викладання психології в системі психологічних знань.

План:

1. Визначте актуальні проблеми викладання психології та способи їх вирішення
2. Охарактеризувати завдання методики викладання психології
3. Зміст, принципи викладання психології у навчальному закладі.
4. Визначте цілі вивчення психологічної дисципліни
5. Історія викладання психології.
6. Проаналізуйте педагогічний процес як систему
7. Проаналізуйте навчальний процес як систему
8. Висвітліть вибір методів та форм навчання
9. Виступ студентів у ролі викладача психології (моделювання)

практичної ситуації)

Література:

Основна: 2; 6; 9.

Додаткова: 1, 2, 4. та самостійний підбор літератури.

Тема 3. Застосування педагогічних технологій при викладанні психології.

План:

1. Обґрунтування різниці понять «методика» та «педагогічної технологія»
2. Особливості застосування різних видів педагогічних технологій
3. Умови ефективності застосування різних видів педагогічних технологій
4. Виступи студентів у ролі викладача психології (моделювання практичної ситуації)

Література:

Основна: 2; 6; 9.

Додаткова: 1, 2, 5. та самостійний підбор літератури.

Тема 4 . Професійна майстерність педагога закладу освіти

План.

1. Назвіть та охарактеризуйте складові компоненти педагогічної майстерності викладача.
 1. Розташуйте складові авторитету викладача в порядку зростання їх значущості. Обґрунтуйте визначену вами послідовність.
 2. Охарактеризуйте значення кожного окремого компоненту авторитету в діяльності викладача.
 3. Педагогічні здібності та їх роль у забезпеченні успішності освітньої діяльності викладача .
 4. Особистісні якості викладача.
 5. Конкурс педагогічної майстерності як засіб професійного становлення педагога
 6. При формуванні професійних здібностей педагога навчального закладу діє закон компенсації: недостатній рівень розвитку одних здібностей може компенсуватися більш високим рівнем розвитку інших. А розвитком яких здібностей може бути компенсовано низький професійний рівень та слабкі знання викладача з тієї навчальної дисципліни, викладання якої він забезпечує?

Література:

Основна: 1, 2; 4, 6; 8.

Додаткова: 1, 2, 5. та самостійний підбір літератури.

7. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів:

1. Підготовка до контрольних заходів – 15 год.
 2. Опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 43 год., виконання індивідуальних дослідницьких завдань – 16 год.
- Усього 74 год.

Перелік тем для самостійного опрацювання: 3 історії викладання психології.

Методика викладання психології та удосконалення змісту дисципліни у освітньому процесі .

Педагогічні технології в роботі викладача психології.

Педагогічна майстерність викладача психології, творчий підхід як складова педагогічної майстерності.

Індивідуально-дослідницькі завдання у межах самостійної роботи спрямовані на формування і розвиток практичних умінь слухачів щодо застосування набутих теоретичних знань. Самостійна робота слухачів при виконанні індивідуально-дослідницьких завдань полягає у виконанні завдань для самостійної роботи до тем 1-4.

Результати опанування відповідного матеріалу перевіряються під час усного опитування, модульного (тестові завдання та перевірка завдань для самостійної роботи до тем 1-4 і підсумкового (залік) контролю знань.

Завдання для самостійної роботи до теми № 1

Тема: «3 історії викладання психології»

Завдання.

1. Історія викладання психології у освітньому закладі.
2. Викладання психології у XVIII-XIX століттях.
3. Викладання психології в XIX ст.
4. Викладання психології на початку XX ст..
5. Викладання психології у першій половині XX ст.
6. Викладання психології у другій половині XX століття.

Література:

Основна: 2; 6; 8, 9.

Додаткова: 3, 4, 5. та самостійний підбір літератури.

Індивідуальні творчі завдання.

1. Розробіть реферат на тему «Викладання психології у XVIII ст. Києво-Могилянська академія».
2. Підготуйте доповіді та теми викладання філософії, логіки і психології: І. Гізель (XVII ст.), С. Яворський, Г. Кониськи, Ф. Прокопович (XVIII ст.).
3. Видатні викладачі психології 19-20 ст. за вибором. Завдання для самостійної роботи до теми № 2

Тема. Методика викладання психології та удосконалення змісту дисципліни в освітньому процесі.

Завдання

1. Предмет і завдання методики викладання психології.
2. Історія становлення і структура методики викладання психології.
3. Основні принципи та цілі навчання психології.
4. Забезпечення особистісної значущості змісту навчальних дисциплін з психології.
5. Критерії у відборі змісту навчальних занять у освітньому закладі.
6. Оптимальні методи оволодіння основними компонентами змісту освіти (для кожного компоненту зокрема).

Індивідуальні творчі завдання

1. На засвоєння яких компонентів змісту освіти звертається найменша увага у освітньому процесі? Ваші ідеї щодо розв'язання цієї проблеми. Висвітліть це у формі реферату
2. Ми, – писав педагог-новатор Є. М. Ільїн, – «не просто даємо знання, а прививаємо його, як живу гіллячку до дерева, щоб вона плодоносила». Як ви розумієте ці слова в контексті методики засвоєння змісту освіти? Представте доповідь на цю тему.
3. Енштейн і Інфельд говорили, що сформулювати проблему часто важливіше і повчальніше, ніж вирішити її. Чи погоджуєтесь ви з ними? Якщо так, то чому? Сформулюйте з цього питання проблему і продемонструйте Ваше бачення.
4. Чому саме, на ваш погляд, ідеї Я. А. Каменського запропоновано враховувати при формуванні змісту освіти.? Складіть есе на цю тему.
5. Складіть конспект виступу на тему: «Внесок видатного вченого у розвиток методики викладання психології у середній школі» .

Література:

Основна: 1,2; 4;5, 8.

Додаткова: 2; 6; 7 та самостійний підбір літератури.

Завдання для самостійної роботи до теми 3

Тема. Педагогічні технології в роботі викладача психології

Індивідуальні творчі завдання.

Користуючись науково-психологічною літературою підготуйте теми рефератів та доповідей на теми:

1. Характеристика дослідницького (евристичного) навчання.
2. Ігрові технології навчання.
3. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання.
4. Технологія проблемного навчання.
5. Технологія модульного навчання.
6. Інформаційні технології навчання.
7. Технології ігрового навчання.
8. Технологія знаково-контекстного навчання. Технологія особистісно- орієнтованого навчання.
9. Технологія дистанційного навчання.

Література

Основна: 1, 3,6 , 8; 9.

Додаткова: 2; 4,7.

Завдання для самостійної роботи до теми 4

Тема. Педагогічна майстерність викладача психології, творчий підхід як складова педагогічної майстерності.

Завдання.

1. Розкрийте суть педагогічної майстерності та її структури.
2. Основи педагогічної техніки
3. Характеристика педагогічної етики.
4. Суть та умови ефективності педагогічного спілкування.
5. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання.
6. Педагогічна творчість.
7. Структура й елементи педагогічної творчості.
8. Наукова творчість як складова частина фахової діяльності педагога вищої школи.
9. Педагогічна імпровізація як елемент лекторської майстерності.

Індивідуальні творчі завдання.

1. Зробити стислий конспект Етичного кодексу психолога. Представте його у виді презентації-казки або іншого напрямку.

2. Розробити лекцію з прикладами на тему «Педагогічна імпровізація як елемент лекторської майстерності»..

3. .Складіть перелік основних проблем викладання психології у школі; проаналізуйте шляхи та перспективи вирішення цих проблем; визначте установи, організації, соціальні інституції, служби, які дотичні до вирішення проблем викладання психології у школі представте це у формі есе чи реферату.

Література

Основна: 1; 3;6, 8, 9.

Додаткова: 2; 4,7.

8. Перелік питань, що виносяться на підсумковий модульний контроль

Підсумковий модульний контроль

1. У рамках яких навчальних дисциплін викладалися психологічні знання у вищих навчальних закладах XVIII-XX ст.?

2. Які зміни відбуваються у викладанні психології на початку XX ст.?

3. У чому полягала складність викладання психології в 20-30-х рр.?

4. Коли почалося відродження психологічної освіти й у чому це виявлялося?

5. Охарактеризуйте основні тенденції сучасної психологічної освіти у світі.

6. Які типи базової психологічної освіти існують у європейських країнах і в США?

7. Які типи базової психологічної освіти існують в Україні?

8. Студентам яких інших спеціальностей викладається психологія?

9. Методична розробка навчальної лекції.

10. Методична розробка семінарського заняття.

11. Словесні методи навчання психології.

12. Наочні методи навчання психології.

13. Методи закріплення вивченого матеріалу.

14. Організація перевірки й оцінювання при навчанні психології.

15. Педагогічне спілкування як різновид професійного спілкування.

16. Характеристика педагогічної майстерності викладача.

17. Характеристика педагогічної етики.

18. Структура й елементи педагогічної творчості.

19. Характеристика понять: педагогічні інновації, педагогічні технології, технології навчання.

20. Науково-дослідна робота як показник професійної компетентності викладача.

21. Характеристика психолого-педагогічних теорій навчання.

9. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

10. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	9
Участь у практичних заняттях (виступи, проблемні ситуації)	18
Самостійна робота (аналіз інформаційних джерел, опрацювання спеціальної літератури, виконання індивідуально-дослідницьких завдань)	53
Тестування за змістовими модулями 1 та 2	20
Залік	Сума балів за усіма видами робіт

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Електронний навчально-методичний комплекс за навчальною дисципліною «Методика викладання психології у закладах освіти» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни).

URL: <https://surl.li/rdofcx>

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Методика викладання психології у закладах освіти» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни). URL: <https://surl.li/saojpo>

12. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Гапон Н.П. Методика викладання психології у вищій школі: методичні вказівки до курсу та опорний конспект лекцій для студентів першого курсу магістратури, спеціальність 053 - психологія денної та заочної форми навчання. Львів: філософський факультет ЛНУ імені Івана Франка, 2020.60с.

2. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О.М. Джеджула. Вінниця: ВНАУ, 2021. 208 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/27268.pdf>

3. Кайдалова Л. Г., Науменко Н. В. Методика викладання у вищій

школі: метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Х. : НФаУ, 2021. 46 с.

4. Ляховець Л.О. Методика викладання психології : навчально методичний посібник. Чернігів: НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с.

4. Методика викладання психології у закладах вищої освіти: методичні рекомендації до курсу лекцій для здобувачів освіти спеціальності 053 «Психологія» ОР «Магістр» / укладач Іванашко О.Є. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 53с.

5. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.

7. Петков С.В. Методика викладання в школі: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 216 с.

8. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ : 2022. 180 с.

9. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 5(1), 1-15. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5110>

ДОДАТКОВА

1. Прищак М.Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с.

2. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с.

3. Ляховець Л.О. Методика викладання психології: навчально-методичний посібник. – 2-ге вид., допов. Чернігів: НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с.

4. Мірошніченко В. І., Гончаренко О. А., Тушко К. Ю. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2021. 168 с.

5. Методика викладання психології у закладах вищої освіти: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів освіти спеціальності 053 «Психологія» ОР «Магістр» /укладач Іванашко О.Є. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 64 с.

6. Методика викладання психології у закладах вищої освіти: методичні рекомендації до самостійної роботи та індивідуальних науково-дослідних завдань для здобувачів освіти спеціальності 053 «Психологія» ОР «Магістр» / укладач Іванашко О.Є. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 42 с.

7. Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів: матеріали VI науково-практичної конференції 28–29 травня 2020 року / за заг. ред. Романовського О. Г. Харків : НТУ «ХПІ», 2020. 516 с. ISBN 978-617-7912-20-9

8. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр»: навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.

9. Торба Н.Г. Використання інноваційних педагогічних технологій як особлива організація діяльності та мислення сучасного педагога. *Психолого-педагогічні аспекти навчання дорослих у системі неперервної освіти*: ел. зб. матеріалів X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 12 грудня 2024 року БІНПО, ДЗВО УМО НАПН України. Біла Церква. БІНПО. 2024. С.23-28.

10. Торба Н.Г. Особистісні чинники у виборі стилів поведінки в конфліктних ситуаціях в умовах воєнного стану. *Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів* : матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня – 2 квітня 2024 року). / Упоряд.: Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. С. 1158-1161.

11. Торба Н.Г. Проблеми взаємозв'язку ринку освітніх послуг з ринком праці як актуальна проблема сьогодення. *Сучасна дидактика для розвитку професійних навичок кваліфікованих робітників: освітні тренди і вимоги ринку праці* : збірник матеріалів Регіонального науково-методичного інтенсиву (28 березня 2024 року). БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України / упор. І. Кучеренко, М. Жук, О. Линчак. С. Шевчук. Біла Церква, 2024. с 159-164.

12. Торба Н.Г. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 33 с.

13. Торба Н.Г., Пахомов І.В., Зейналова Т.О. Психологічні засади розвитку творчих здібностей психологів закладів професійної (професійно-технічної) освіти у процесі професійної діяльності. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки*. № 2 (13), 2024.

С. 236-250.

14. Торба Н.Г., Пахомов І.В., Савлук Ю.М. Психологічні особливості адаптації здобувачів фахової передвищої освіти до освітнього процесу. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія «Психологічні науки»*. Вінниця : Вид-во ДонНУ ім. Василя Стуса, 2024. Випуск 1(4). С. 28-40.

15 Торба Н.Г. Психологічні аспекти організації дистанційної форми навчання в умовах сучасного освітнього простору. *Scientific review of the actual events, achievements and problems: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conferee*, October 18, 2024. Berlin, Federal Republic of Germany: International Center of Scientific Research. с. 166-169. ISBN 979-8-88955-763-0 (series). DOI 10.36074/scientia-18.10.2024

16 Торба Н. Г. Цифрова компетентність як важлива освітня компонента у системі підготовки фахівців з розвитку енергетичної інфраструктури. *Цифровізація вищої освіти та цифрова грамотність: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації*, 29 січня – 10 березня 2024 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 278-282.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/tag/psychologichna-sluzhba/>
2. Міністерство освіти і науки України: Головна сторінка. URL: <https://mon.gov.ua>
3. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: URL: <https://binpo.com.ua>
4. Нормативно правова база діяльності психологічної служби. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialnopedagogichna-robota/normatyvnopravova-baza/>
5. Психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури. URL: www.psylib.kiev.ua